

HISTORISCH OVERZICHT [06-2023]

Golfbaan Zeewolde ligt in de provincie Flevoland, in de Gemeente Zeewolde, aan de rand van het Horsterwold. Er wordt vaak gedacht: "Flevoland, dat ligt amper 50 jaar droog, wat kan daar nu historisch aan zijn". Maar voordat het zee werd, was er land en woonden er mensen.

In de tijd van de Romeinen (de eerste eeuwen na Christus) was er in deze omgeving geen zee. Het was een moerasgebied, de delta van de Vecht en de IJssel. In die tijd had de Rijn ook een aftakking vanaf Utrecht naar het noorden, die Flevum of Flevo werd genoemd. Die verbreedde zich tot een meer om daarna weer te versmallen en als rivier in de Noordzee uit te monden. Dat meer werd door de Romeinen Flevomeer (Lacus Flevo) genoemd, en lag ongeveer in het gebied van het huidige IJsselmeer. De Waddeneilanden bestonden nog helemaal niet.

In de vroege Middeleeuwen groeide dit Flevomeer verder uit. De watervlakte heette in de volksmond Almere, ofwel het grote meer, en had met enkele geulen verbinding met de Noordzee.

Na het jaar 800 zorgden vloedgolven in het gebied voor een grotere invloed van de Noordzee. Er kwamen meer open verbindingen tussen de zee en het Almere. Met aan de ene kant de zee en aan de andere kant de mondingen van de rivieren de IJssel en de Vecht ontstonden zoet-watermeren die langzaam overgingen in gebieden met brak water.

Waarschijnlijk door afname van het zoete water uit de rivieren, veranderde het water rond 1600 van brak naar bijna zout. Vanwege die verandering spreekt men hierna dan over de Zuiderzee.

Vanaf het moment dat de Zuiderzee een feit was, zijn waterbouwkundigen gaan speculeren over het terugwinnen van land. De eerste wetenschapper die met een gedegen plan kwam was Hendric Stevin. Hij stelde in 1667 voor om een dijk te leggen van de kop van Noord-Holland richting de Groningse kustlijn. Hij was zijn tijd ver vooruit, het duurde nog ruim twee eeuwen voordat Cornelis Lely met een vergelijkbaar idee wel succes boekte. Hij presenteerde zijn plannen in 1891 maar het duurde nog tot 1918 alvorens het parlement tot goedkeuring besloot. Daarna begon de Dienst der Zuiderzeewerkzaamheden met het voorbereiden van de uitvoering.

In 1920 werd de Amsteldiepdijk aangelegd. Die sloot een eerste deel van de Zuiderzee af. In 1927 begon de aanleg van de Afsluitdijk, van het Noord-Hollandse Den Oever naar het Friese Zurich. Het laatste gat werd gesloten op 28 mei 1932, en daarmee werd de Zuiderzee IJsselmeer.

De Noordoostpolder viel als eerste droog in september 1940. Met de aanleg van Flevoland werd pas na de Tweede Wereldoorlog begonnen. Oostelijk Flevoland viel droog in 1956.

Zuidelijk Flevoland, waar Golfbaan Zeewolde zich bevindt, werd nog later aangelegd en viel droog op 21 mei 1968. Het is tot op heden het laatste drooggelegde gebied in het kader van de Zuiderzeewerken. Oorspronkelijk was het de bedoeling met deze inpolderingen agrarische grond te creëren, maar tegen de tijd dat zuidelijk Flevoland een feit was waren die gedachten al wat bijgesteld. Zo moest de stad Almere gaan zorgen voor de opvang van de bevolkingsaanwas in Amsterdam en het Gooi. Daarmee groeide ook de behoefte aan gebieden voor recreatie.

Na het droogvallen van een polder kan er niet direct geplant worden, het is er nog veel te nat. De drainage moet worden geregeld, er komen greppels en vaarten, er wordt riet geplant en koolzaad gezaaid en zo komt er langzaam ook wat bodemleven op gang en kan er andere beplanting gaan groeien.

In 1972 werd begonnen met de aanplant van het Horsterwold. Eerst met pioniers-soorten zoals populier en wilg, later aangevuld met esdoorn, iep, es en eik. Uit grote delen van dit duurzaam beheerde bos wordt hout geoogst, maar in de "Stille Kern" mag de natuur haar gang gaan. Zo is in 40 jaar tijd het Horsterwold uitgegroeid tot een veelzijdig bos waar natuur, houtoogst en recreatie hand in hand gaan; getuige ook de toekenning van de EDEN Award 2013 met "Natuur

voor iedereen" als thema - en GcZ als één van de ondersteunende partners.

[Ander leuk feitje: essen uit het Horsterwold zijn zeer gewild voor het maken van hurley's. Hurling is een Ierse sport die wel wat weg heeft van hockey. Er mag uitsluitend worden gespeeld met houten sticks – hurley genaamd – die ergens ook wel een beetje op golfclubs lijken. Essen zijn bij uitstek geschikt voor dit doel. De boom heeft van nature al een uitstulpsel onderaan de stam waardoor stick met blad uit één stuk hout gemaakt kan worden.]

Eind 70-er jaren kreeg het plan voor het dorp Zeewolde vastere vorm. In 1982 werd het definitieve structuurplan hiervoor vastgesteld door de minister van Verkeer en Waterstaat. Rond deze tijd ontstond ook het idee om hier, aan de rand van het Horsterwold, een golfbaan te realiseren. In 1982, al voordat de club een feit was, werd begonnen met de aanleg daarvan. In 1983 vinden drie bijeenkomsten plaats, de eerste op initiatief van de NGF, tussen vertegenwoordigers van de RIJP (Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders) en mensen die de golfsport een warm hart toedragen, en in 1984 is Golfclub Zeewolde opgericht.

In 1986 kon er op de eerste 9 holes worden gespeeld.

De baan is in eerste instantie ontworpen door Frank Pennink. De aanleg werd verzorgd door de RIJP, en hun landschapsarchitect (K. Hund) drukte een stevig stempel op het ontwerp. Het moest er uitzien als een polderbaan, met weinig franje, rechte lijnen, en haakse hoeken. Na de aankoop (in 1994) van de extra 59 hectare grond die de uitbreiding naar 27 holes mogelijk maakte, kwam er een compleet nieuw ontwerp van de hand van Alan Rijks. De geheel vernieuwde 27-holes baan werd 3 jaar later in gebruik genomen.

Na de eeuwwisseling groeide langzamerhand het besef binnen GcZ dat de baan met haar toch wel unieke ligging aan de rand van het Horsterwold een positieve bijdrage kon leveren aan het regionale natuurbehoud. Van oudsher werd het terrein al natuurvriendelijk en milieubewust beheerd, en in november 2004 besloot de Algemene Ledenvergadering dat GcZ zich zou aansluiten bij het toenmalige "Committed to Green" programma. Dit leidde tot toekenning van het CtG-certificaat in 2009, wat in 2010 (middels een collectieve NGF operatie) werd omgezet in een GEO-certificering. In 2013, 2016 en 2020 vonden her-audits plaats en werd het certificaat verlengd.

Golfclub Zeewolde 1984-2023

3 april 1984: de statuten worden gepasseerd, golfclub Zeewolde is opgericht!

- 1986- opening driving range en (in november) opening eerste 9 holes.
- 1988- 14 en 15 mei officiële opening van de 18 holes baan.
- 1990- opening clubhuis en de golfclub krijgt de A-Status.
- 1993- het hele terrein (inmiddels 120 ha) wordt in eigendom verworven.
Alan Rijks is aangetrokken als baanarchitect om het project van het her-structureren van de bestaande 18 holes in combinatie met de aanleg van de derde 9 holes te ontwerpen en begeleiden.
- 1996- 30 april opening nieuwe Compact Course.
- 1997- 16 juni opening 27 holes
- 1998- 23 juni de A status wordt weer verkregen.
Verbouwing clubhuis opgeleverd.
Er wordt begonnen met het renoveren van de eerste 9 holes met ook nu Alan Rijks als architect.
- 2004- laatste renovatie oude 9 holes gereed; op 3 april(!), exact 20 jaar na de oprichting van de golfclub.
GcZ viert haar 20-jarig bestaan met als thema: "van Polder tot Park"
- 2005- 4 juli GcZ ontvangt certificaat van deelname aan "Committed to Green (CtG)".
- 2006- oplevering nieuwe stokkenloods en handicarts-stalling.
- 2007- de driving range wordt voorzien van een nieuwe "afslaghut".
- 2008- (winter 2008/2009) het clubhuis wordt intern gerenoveerd
- 2009- 4 april de CtG-audit vindt plaats,
26 september het Certificaat wordt uitgereikt
- 2010- 11 september GcZ ontvangt het GEO-certificaat
- 2012- de voormalige Compact Course wordt qualifying en omgedoopt tot "Jol"
- 2013- 2 september vindt de GEO heraudit plaats.
26 september: de certificering is verlengd.
- 2016- 22 augustus vindt de GEO heraudit plaats.
oktober: de certificering is verlengd.
- 2020- 14 december vindt de GEO heraudit plaats.
- 2021- februari: de certificering is verlengd.
- 2023- 25 mei: oplevering van het gerenoveerde greenkeeper onderkomen en de vernieuwde en uitgebreide handicarts-stalling